

LỜI MỞ ĐẦU

Quyền khiếu nại là một trong những quyền cơ bản của công dân, được Hiến pháp, pháp luật ghi nhận và bảo đảm thực hiện. Thông qua việc khiếu nại, công dân bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của mình khi bị xâm hại, đồng thời nó phản ánh tính đúng đắn trong hoạt động công vụ của cơ quan nhà nước. Chính vì lẽ đó mà công tác giải quyết khiếu nại luôn được đặt ra đối với tất cả các cơ quan nhà nước từ hành pháp đến tư pháp.

Viện KSND có chức năng thực hành quyền công tố, kiểm sát hoạt động tư pháp nhưng theo quy định của pháp luật, Viện KSND còn có trách nhiệm giải quyết khiếu nại thuộc thẩm quyền của mình, kiểm sát hoạt động giải quyết khiếu nại của các cơ quan tư pháp và kiểm tra quyết định giải quyết khiếu nại đã có hiệu lực pháp luật của Viện KSND cấp dưới. Thực tiễn cho thấy, để làm tốt công tác kiểm sát và kiểm tra công tác giải quyết khiếu nại thì trước hết phải làm tốt công tác giải quyết đơn khiếu nại thuộc thẩm quyền. Bên cạnh đó, quyết định giải quyết đơn được gửi cho đương sự nên có thể sẽ được phát tán lưu hành đến các cơ quan báo chí và phương tiện truyền thông khác. Vì vậy, nếu quyết định giải quyết được ban hành đảm bảo đúng quy định, phân tích, lập luận thuyết phục sẽ góp phần khẳng định, nâng cao vị trí vai trò của ngành Kiểm sát nhân dân.

Qua thực tiễn công tác cho thấy từ năm 2017 đến 30/5/2021, Viện KSND hai cấp đã thụ lý giải quyết 97 đơn thuộc thẩm quyền. Nhìn chung, quá trình giải quyết, các đơn vị đều có sự quan tâm đúng mức. Khi phát sinh đơn khiếu nại thuộc thẩm quyền đều được tiến hành thụ lý, phân công xác minh, tiến hành thu thập tài liệu liên quan...và ban hành quyết định giải quyết đúng trình tự, thủ tục pháp luật quy định. Đa số các quyết định giải quyết đều đảm bảo nội dung, hình thức, có tính thuyết phục cao, được đương sự thống nhất không khiếu nại vượt cấp. Tuy nhiên, vẫn còn một vài trường hợp do có quan điểm khác nhau trong áp dụng pháp luật dẫn đến quyết định giải quyết chưa đúng về nội dung và hậu quả là bị cấp trên hủy, có quyết định giải quyết nội dung còn sơ sài nên làm ảnh hưởng đến quyền lợi của đương sự và uy tín của Ngành.

Để nâng cao chất lượng, hiệu quả của công tác giải quyết khiếu nại thuộc thẩm quyền của Viện KSND trong thời gian đến cũng như ý nghĩa và tầm quan trọng của khâu công tác này, nên Viện KSND tỉnh Bình Định xây dựng **“CHUYÊN ĐỀ GIẢI QUYẾT ĐƠN KHIẾU NẠI THUỘC THẨM QUYỀN CỦA VIỆN KIỂM SÁT - THỰC TRẠNG VÀ GIẢI PHÁP”** để Viện KSND hai cấp cùng nghiên cứu làm tốt trong những năm tiếp theo.

Kết cấu của chuyên đề ngoài lời mở đầu có ba phần chính gồm:

PHẦN I: QUY ĐỊNH CỦA PHÁP LUẬT VỀ THẨM QUYỀN, THỜI HẠN, QUY TRÌNH VÀ CÔNG TÁC PHỐI HỢP TRONG GIẢI QUYẾT ĐƠN CỦA VIỆN KIỂM SÁT.

PHẦN II: THỰC TRẠNG CÔNG TÁC GIẢI QUYẾT ĐƠN THUỘC THẨM QUYỀN TRONG THỜI GIAN TỪ 01/12/2017 – 30/5/2021

PHẦN III: GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG CÔNG TÁC GIẢI QUYẾT ĐƠN THUỘC THẨM QUYỀN TRONG THỜI GIAN TỚI

I. QUY ĐỊNH CỦA PHÁP LUẬT VỀ THẨM QUYỀN, THỜI HẠN, QUY TRÌNH VÀ CÔNG TÁC PHỐI HỢP TRONG GIẢI QUYẾT ĐƠN CỦA VIỆN KIỂM SÁT

1. Thẩm quyền giải quyết đơn khiếu nại của Viện kiểm sát

Theo từ điển tiếng Việt, thẩm quyền là *quyền xem xét, quyết định*. Theo đó, thẩm quyền giải quyết khiếu nại là việc xác định cơ quan nào có quyền xem xét, giải quyết khi có đơn khiếu nại phát sinh. Việc quy định đầy đủ và nhận thức đúng về thẩm quyền có ý nghĩa rất quan trọng trong quá trình giải quyết khiếu nại, là cơ sở pháp lý để xác định cơ quan nào có trách nhiệm giải quyết, qua đó bảo vệ kịp thời, quyền và lợi ích hợp pháp của các đương sự.

Xuất phát từ đặc thù của công tác giải quyết khiếu nại nên nội dung về thẩm quyền, thời hạn giải quyết được quy định tại nhiều văn bản quy phạm pháp luật khác nhau như: Bộ luật TTHS, Bộ luật TTDS, Luật Tổ tụng hành chính, Luật thi hành án hình sự, Luật thi hành tạm giữ, tạm giam, Luật Tổ chức Viện kiểm sát nhân dân. Bên cạnh đó, tùy theo tính chất của từng loại khiếu nại khác nhau mà pháp luật quy định thời hạn cũng khác nhau và được thể hiện trong từng văn bản pháp luật tương ứng.

Trên cơ sở nghiên cứu các quy định của pháp luật có thể khái quát thẩm quyền giải quyết đơn khiếu nại của Viện kiểm sát theo từng lĩnh vực như sau:

Thẩm quyền giải quyết khiếu nại trong tố tụng hình sự được thực hiện theo quy định tại Chương XXIII Bộ luật TTHS 2015 về giải quyết khiếu nại, tố cáo trong tố tụng hình sự, gồm: (1) khiếu nại hành vi, quyết định tố tụng của người có thẩm quyền của Viện kiểm sát trong thực hành quyền công tố, kiểm sát hoạt động tư pháp trong tố tụng hình sự; (2) khiếu nại hành vi, quyết định tố tụng trong việc giữ người trong trường hợp khẩn cấp, bắt, tạm giữ, tạm giam trong giai đoạn điều tra, truy tố; (3) khiếu nại hành vi, quyết định tố tụng của Thủ trưởng Cơ quan điều tra, cấp trưởng cơ quan được giao nhiệm vụ tiến hành một số hoạt động điều tra và các quyết định tố tụng của Cơ quan điều tra đã được Viện kiểm sát phê chuẩn; (4) khiếu nại kết quả giải quyết của Thủ trưởng Cơ quan điều tra đối với khiếu nại quyết định, hành vi tố tụng của cán bộ điều tra, Điều tra viên, Phó Thủ trưởng Cơ quan điều tra; (5) khiếu nại kết quả giải quyết của cấp trưởng cơ quan được giao nhiệm vụ tiến hành một số hoạt động điều tra đối với khiếu nại quyết định, hành vi tố tụng của cấp phó, cán bộ điều tra.

Thẩm quyền giải quyết khiếu nại trong tố tụng dân sự được thực hiện theo quy định tại Chương XXXXI Bộ luật TTDS 2015 về giải quyết khiếu nại, tố cáo trong tố tụng dân sự, gồm: khiếu nại hành vi, quyết định tố tụng của người có

thẩm quyền của Viện kiểm sát trong kiểm sát hoạt động tư pháp trong tố tụng dân sự.

Thẩm quyền giải quyết khiếu nại trong tố tụng hành chính được thực hiện theo quy định tại Chương XXI Luật Tố tụng hành chính 2015 về giải quyết khiếu nại, tố cáo trong tố tụng hành chính, gồm: khiếu nại hành vi, quyết định tố tụng của người có thẩm quyền của Viện kiểm sát trong kiểm sát hoạt động tư pháp trong tố tụng hành chính.

Thẩm quyền giải quyết khiếu nại trong thi hành án hình sự thực hiện theo quy định của Luật tổ chức Viện kiểm sát nhân dân và Chương XIV Luật Thi hành án hình sự về giải quyết khiếu nại, tố cáo trong thi hành án hình sự, gồm: khiếu nại hành vi, quyết định quản lý, giáo dục phạm nhân của người được giao quản lý, giáo dục phạm nhân; khiếu nại hành vi, quyết định của người có thẩm quyền của Viện kiểm sát trong kiểm sát thi hành án hình sự.

Thẩm quyền giải quyết khiếu nại trong quản lý, thi hành tạm giữ, tạm giam được thực hiện theo quy định của Luật tổ chức Viện kiểm sát nhân dân và Chương IX Luật thi hành tạm giữ, tạm giam về giải quyết khiếu nại tố cáo trong quản lý, thi hành tạm giữ, tạm giam, gồm: khiếu nại hành vi, quyết định của người có thẩm quyền trong quản lý, thi hành tạm giữ, tạm giam; khiếu nại hành vi, quyết định của người có thẩm quyền của Viện kiểm sát trong kiểm sát quản lý, thi hành tạm giữ, tạm giam.

Thẩm quyền giải quyết khiếu nại trong kiểm sát thi hành án dân sự, kiểm sát thi hành án hành chính, kiểm sát thủ tục xem xét, quyết định áp dụng các biện pháp xử lý hành chính tại Tòa án nhân dân được thực hiện theo quy định của pháp luật.

Thẩm quyền giải quyết khiếu nại của Viện trưởng Viện kiểm sát các cấp trong thực hành quyền công tố và kiểm sát hoạt động tư pháp được quy định như sau:

Khiếu nại hành vi, quyết định của Kiểm tra viên, Kiểm sát viên, Phó Viện trưởng Viện kiểm sát cấp nào do Viện trưởng Viện kiểm sát cấp đó giải quyết. Nếu người khiếu nại không đồng ý với kết quả giải quyết mà khiếu nại tiếp, thì Viện kiểm sát cấp trên có thẩm quyền giải quyết. Quyết định giải quyết của Viện kiểm sát cấp trên là quyết định giải quyết có hiệu lực pháp luật.

Khiếu nại hành vi, quyết định của Viện trưởng Viện kiểm sát cấp dưới do Viện kiểm sát cấp trên có thẩm quyền giải quyết. Quyết định giải quyết của Viện kiểm sát cấp trên là quyết định có hiệu lực pháp luật.

Trong mọi trường hợp, quyết định giải quyết khiếu nại của Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân tối cao là quyết định có hiệu lực pháp luật.

2. Thời hạn giải quyết khiếu nại của Viện KSND trong hoạt động tư pháp

Thời hạn giải quyết khiếu nại của Viện kiểm sát trong hoạt động tư pháp được thực hiện theo quy định của pháp luật trong từng lĩnh vực tương ứng như Bộ luật TTHS, Bộ luật TTDS, Luật Tổ tụng hành chính...). Tùy theo từng loại khiếu nại, từng lĩnh vực khác nhau mà pháp luật quy định thời hạn giải quyết khác nhau. Cụ thể như sau:

Thời hạn giải quyết khiếu nại của Viện kiểm sát trong Tố tụng hình sự được quy định tại các Điều 474, 475, 476 Bộ luật TTHS 2015.

Thời hạn giải quyết khiếu nại của Viện kiểm sát trong tố tụng dân sự được quy định tại Điều 505 Bộ luật TTDS năm 2015, cụ thể: *“Thời hạn giải quyết khiếu nại lần đầu là 15 ngày, kể từ ngày Tòa án, Viện kiểm sát nhận được khiếu nại. Trường hợp cần thiết, đối với vụ việc có tính chất phức tạp thì thời hạn giải quyết khiếu nại có thể được kéo dài nhưng không quá 15 ngày, kể từ ngày hết thời hạn giải quyết khiếu nại”*

Thời hạn giải quyết khiếu nại của Viện kiểm sát trong tố tụng hành chính được quy định tại Điều 333 Luật TTHC năm 2015 như sau *“Thời hạn giải quyết khiếu nại lần đầu là 15 ngày kể từ ngày Tòa án, Viện kiểm sát nhận được khiếu nại. Trường hợp cần thiết, đối với vụ việc có tính chất phức tạp thì thời hạn giải quyết khiếu nại có thể được kéo dài nhưng không quá 15 ngày kể từ ngày hết thời hạn giải quyết khiếu nại”*

Thời hạn giải quyết khiếu nại của Viện kiểm sát trong Thi hành án hình sự được quy định tại Điều 183 Luật Thi hành án hình sự năm 2019 cụ thể là *“Thời hạn giải quyết khiếu nại lần đầu là 15 ngày kể từ ngày thụ lý khiếu nại. Thời hạn giải quyết khiếu nại lần hai là 30 ngày kể từ ngày thụ lý khiếu nại. Trường hợp cần thiết, đối với những vụ việc phức tạp thì thời hạn giải quyết khiếu nại có thể kéo dài thêm nhưng không quá 30 ngày”*

Thời hạn giải quyết khiếu nại của Viện kiểm sát trong quản lý, thi hành tạm giữ, tạm giam được quy định tại Điều 50 Luật Thi hành tạm giữ, tạm giam cụ thể là: *“Thời hạn giải quyết khiếu nại lần đầu trong quản lý, thi hành tạm giữ là 02 ngày, trong quản lý, thi hành tạm giam là 05 ngày kể từ ngày thụ lý khiếu nại. Thời hạn giải quyết khiếu nại lần hai trong quản lý, thi hành tạm giữ là 03 ngày, trong quản lý, thi hành tạm giam là 10 ngày kể từ ngày thụ lý khiếu nại. Trường hợp cần thiết, đối với vụ việc phức tạp thì thời hạn giải quyết khiếu nại có thể*

kéo dài nhưng không quá 05 ngày trong quản lý, thi hành tạm giữ, không quá 20 ngày trong quản lý, thi hành tạm giam kể từ ngày hết thời hạn giải quyết khiếu nại”

Nhìn chung, thẩm quyền, thời hạn giải quyết khiếu nại của Viện KSND được quy định trong từng điều luật cụ thể. Tuy nhiên, thực tiễn áp dụng phát sinh một số trường hợp còn có sự lúng túng trong việc xác định thẩm quyền giải quyết, do vậy cần phân tích làm rõ thẩm quyền trong những trường hợp này để đảm bảo cho việc giải quyết được chính xác, cụ thể là:

Thứ nhất, khiếu nại đối với quyết định khởi tố bị can đã được Viện trưởng Viện kiểm sát phê chuẩn. Đối với khiếu nại này có ý kiến cho rằng đây là khiếu nại quyết định tố tụng của Cơ quan điều tra, do vậy cơ quan điều tra là cơ quan có thẩm quyền giải quyết lần đầu hoặc ý kiến khác nhận thức rằng đây là khiếu nại quyết định tố tụng do Viện kiểm sát phê chuẩn nên Viện kiểm sát cùng cấp có thẩm quyền giải quyết lần đầu.

Qua nghiên cứu nhận thấy tại khoản 2 Điều 476 Bộ luật TTHS quy định “*Khiếu nại đối với quyết định, hành vi tố tụng của Viện trưởng Viện kiểm sát do Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp xem xét, giải quyết trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày nhận được khiếu nại. Quyết định giải quyết của Viện trưởng Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp là quyết định có hiệu lực pháp luật*”. Trong trường hợp nêu trên vì quyết định khởi tố bị can đã được Viện kiểm sát phê chuẩn nên thẩm quyền giải quyết thuộc Viện kiểm sát, đồng thời Viện trưởng là người ký phê chuẩn nên thẩm quyền thuộc Viện kiểm sát cấp trên. Trong trường hợp này người khiếu nại không có quyền khiếu nại lần hai mà chỉ có quyền làm đơn yêu cầu kiểm tra lại quyết định giải quyết khiếu nại đã có hiệu lực pháp luật.

Thứ hai, tại khoản 2 Điều 469 Bộ luật TTHS quy định: đối với cáo trạng hoặc quyết định truy tố, quyết định áp dụng thủ tục rút gọn nếu có khiếu nại thì giải quyết theo quy định tại các chương XXI, XXII, XXIV, XXV, XXVI và XXXI của Bộ luật này. Tuy nhiên, theo Hướng dẫn số 04 ngày 05/01/2018 của Vụ 12, Viện KSND tối cao thì khi nhận đơn khiếu nại cáo trạng thì Viện kiểm sát không phải giải quyết mà ban hành văn bản trả lời trong trường hợp cần thiết. Do vậy, các đơn vị cần lưu ý hướng dẫn trên để thực hiện.

Thứ ba, đối với khiếu nại trong hoạt động tạm giữ, tạm giam. Theo quy định của Luật Thi hành tạm giữ, tạm giam thì Viện kiểm sát là cơ quan duy nhất có thẩm quyền giải quyết khiếu nại trong quản lý, thi hành, tạm giữ, tạm giam. Do vậy, khi phát sinh khiếu nại trong lĩnh vực này thì Viện kiểm sát phải có trách nhiệm giải quyết chứ không phải cơ quan quản lý, thi hành, tạm giữ, tạm giam.

Thứ tư, về thời hạn giải quyết khiếu nại như quy định hiện hành nhiều đơn vị cho rằng như vậy là ngắn, không đủ thời gian để xác minh, nghiên cứu hồ sơ hoặc thực hiện việc đối thoại đối với người khiếu nại. Tuy nhiên, đây là quy định của pháp luật do vậy các đơn vị cần có biện pháp phù hợp để giải quyết đúng thời hạn.

Thứ năm, đối với những quyết định tố tụng do Phó Viện trưởng ký dưới hình thức ký thay bị khiếu nại thì do Viện trưởng cùng cấp giải quyết hay do VKSND cấp trên trực tiếp giải quyết? Hiện nay, đang tồn tại hai loại quan điểm khác nhau về thẩm quyền giải quyết đối với dạng khiếu nại quyết định tố tụng nêu trên.

Quan điểm thứ nhất cho rằng: các quyết định tố tụng do Phó Viện trưởng ký dưới hình thức ký thay thì coi như của Viện trưởng. Do vậy, theo quy định tại khoản 2 Điều 476 BLTTHS năm 2015 thì Viện trưởng VKSND cấp trên trực tiếp có thẩm quyền giải quyết.

Quan điểm thứ hai cho rằng: các quyết định tố tụng của Phó Viện trưởng ký dưới hình thức ký thay thì thẩm quyền giải quyết thuộc về Viện trưởng VKSND cùng cấp

Quan điểm của Vụ 12: Cần phải phân biệt trường hợp Phó Viện trưởng ký thay do được ủy quyền khi Viện trưởng vắng mặt hay ký thay khi được phân công thực hành quyền công tố và kiểm sát việc tuân theo pháp luật trong hoạt động tố tụng đối với vụ án hình sự. Đối với trường hợp Phó Viện trưởng ký thay do được ủy quyền thì coi như quyết định tố tụng của Viện trưởng và thẩm quyền giải quyết đối với khiếu nại quyết định tố tụng trong trường hợp này thuộc VKSND cấp trên trực tiếp; đối với trường hợp Phó Viện trưởng ký thay do được Viện trưởng phân công thực hành quyền công tố và kiểm sát việc tuân theo pháp luật trong hoạt động tố tụng đối với vụ án hình sự, khi có khiếu nại thì do Viện trưởng cùng cấp giải quyết.

Ngoài ra cần lưu ý, đối với khiếu nại hành vi, quyết định tố tụng của Kiểm sát viên, Kiểm tra viên, Phó Viện trưởng trong hoạt động tư pháp thì chỉ Viện trưởng mới có thẩm quyền giải quyết. Khi Viện trưởng vắng mặt có thể ủy quyền cho một Phó Viện trưởng giải quyết và chỉ có Phó Viện trưởng được ủy nhiệm mới có thẩm quyền giải quyết.

3. Quy trình giải quyết đơn thuộc thẩm quyền của Viện Kiểm sát

3.1. Quy trình giải quyết

Về quy trình giải quyết đơn khiếu nại thuộc thẩm quyền của Viện KSND được quy định cụ thể tại Quyết định 546/QĐ-VKSTC ngày 03/12/2018 của Viện trưởng Viện KSND tối cao, được tóm tắt như sau:

Thứ nhất, kiểm tra điều kiện thụ lý khiếu nại. Trước khi thụ lý, Viện kiểm sát có thẩm quyền phải kiểm tra điều kiện thụ lý khiếu nại, chỉ thụ lý giải quyết khiếu nại khi đảm bảo các điều kiện theo quy định. Sau khi kiểm tra, nếu khiếu nại đủ điều kiện thụ lý thì Viện kiểm sát có thẩm quyền phải thụ lý để giải quyết và **thông báo việc thụ lý bằng văn bản đến người khiếu nại**.

Thứ hai, yêu cầu giải trình và cung cấp hồ sơ, thông tin, tài liệu, chứng cứ có liên quan đến nội dung khiếu nại. Sau khi thụ lý khiếu nại, người giải quyết khiếu nại yêu cầu người khiếu nại cung cấp thông tin, tài liệu, chứng cứ liên quan đến nội dung khiếu nại; **yêu cầu người bị khiếu nại giải trình bằng văn bản** và cung cấp hồ sơ, tài liệu liên quan đến nội dung bị khiếu nại. Qua nghiên cứu nội dung khiếu nại, thông tin, tài liệu, chứng cứ do người khiếu nại cung cấp; hồ sơ, tài liệu và văn bản giải trình của người bị khiếu nại, nếu thấy đủ căn cứ người giải quyết khiếu nại ra quyết định giải quyết khiếu nại ngay. Trường hợp chưa đủ căn cứ cho việc giải quyết khiếu nại thì tiến hành xác minh nội dung khiếu nại.

Thứ ba, quyết định xác minh, kế hoạch xác minh nội dung khiếu nại, có thể phân công người tiến hành xác minh, quyết định thành lập Đoàn xác minh hoặc Tổ xác minh. Người được phân công xác minh nội dung khiếu nại phải lập kế hoạch xác minh trình người có thẩm quyền phê duyệt.

Thứ tư, xác minh nội dung khiếu nại. Người được phân công xác minh hoặc **Tổ trưởng Tổ xác minh thực hiện việc công bố quyết định phân công xác minh nội dung khiếu nại tại cơ quan, đơn vị của người bị khiếu nại** hoặc tại trụ sở cơ quan, đơn vị nơi phát sinh khiếu nại. Việc công bố quyết định phân công xác minh nội dung khiếu nại phải được lập biên bản. Làm việc với người khiếu nại và người bị khiếu nại trong trường hợp nội dung đơn khiếu nại chưa rõ và thông tin, tài liệu, chứng cứ do người khiếu nại cung cấp chưa đầy đủ. Yêu cầu cơ quan, tổ chức, cá nhân cung cấp tài liệu, chứng cứ liên quan đến nội dung khiếu nại

Thứ năm, **tổ chức đối thoại**. Trường hợp kết quả xác minh nội dung khiếu nại và yêu cầu của người khiếu nại còn khác nhau, nếu thấy cần thiết thì người giải quyết khiếu nại hoặc người được phân công xác minh tổ chức đối thoại với người khiếu nại, người bị khiếu nại, cơ quan, tổ chức, cá nhân có liên quan để làm rõ nội dung khiếu nại. Nội dung đối thoại phải được lập biên bản.

Thứ sáu, báo cáo kết quả xác minh nội dung khiếu nại. Kết thúc việc xác minh nội dung khiếu nại, người được phân công xác minh hoặc Tổ trưởng Tổ xác minh phải có văn bản báo cáo kết quả xác minh và đề xuất giải quyết khiếu nại trình người có thẩm quyền quyết định.

Thứ bảy, ban hành quyết định giải quyết khiếu nại. Tổ trưởng Tổ xác minh dự thảo Quyết định giải quyết khiếu nại trình người có thẩm quyền ký, ban hành quyết định giải quyết khiếu nại. Nội dung quyết định giải quyết khiếu nại phải đảm bảo đầy đủ thông tin về người khiếu nại, người bị khiếu nại, nội dung khiếu nại; kết quả giải quyết khiếu nại trước đó (*nếu có*); kết quả xác minh; căn cứ để kết luận nội dung khiếu nại; xử lý đối với quyết định tố tụng, hành vi tố tụng, quyết định giải quyết khiếu nại bị khiếu nại; giải quyết các vấn đề khác có liên quan (*nếu có*); quyền khiếu nại tiếp theo (*nếu còn*).

Quyết định giải quyết khiếu nại phải được gửi đến người khiếu nại, người bị khiếu nại và Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp trong thời hạn 03 ngày làm việc kể từ ngày ban hành. Đối với quyết định giải quyết khiếu nại trong quản lý, thi hành tạm giữ, tạm giam phải gửi trong thời hạn 24 giờ kể từ khi ban hành quyết định giải quyết khiếu nại.

Thứ tám, lập và lưu trữ hồ sơ giải quyết khiếu nại. Đơn vị chủ trì việc giải quyết khiếu nại có trách nhiệm lập hồ sơ giải quyết khiếu nại.

3.2. Công tác phối hợp trong giải quyết khiếu nại trong ngành KSND

Như đã đề cập ở trên, hoạt động giải quyết khiếu nại phát sinh trên tất cả các khâu nghiệp vụ, từ hình sự đến tố tụng dân sự, tố tụng hành chính... Do vậy, để thuận lợi cho việc tham mưu lãnh đạo Viện ban hành quyết định giải quyết khiếu nại, Quy chế số 51/QĐ-VKSTC- V12 ngày 02 tháng 02 năm 2016 của Viện trưởng Viện KSND tối cao đã quy định trách nhiệm chủ trì, trách nhiệm phối hợp của từng đơn vị, cụ thể như sau:

Đơn vị Thanh tra - khiếu tố: có nhiệm vụ chủ trì, phối hợp với các đơn vị nghiệp vụ khác tham mưu giúp Viện trưởng Viện kiểm sát giải quyết các khiếu nại thuộc thẩm quyền của Viện kiểm sát cấp mình, bao gồm:

(1) Khiếu nại hành vi, quyết định tố tụng của Viện trưởng Viện kiểm sát cấp dưới thuộc thẩm quyền; kết quả giải quyết khiếu nại của Viện kiểm sát cấp dưới thuộc thẩm quyền trong tố tụng hình sự, tố tụng dân sự, tố tụng hành chính.

(2) Khiếu nại khác theo quy định của pháp luật khi được Viện trưởng giao.

Đơn vị Kiểm sát việc tạm giữ, tạm giam và thi hành án hình sự: có nhiệm vụ chủ trì, phối hợp với đơn vị Thanh tra - khiếu tố tham mưu giúp Viện

trưởng giải quyết các khiếu nại thuộc thẩm quyền của Viện kiểm sát cấp mình, bao gồm:

- (1) Khiếu nại trong quản lý, thi hành tạm giữ, tạm giam;
- (2) Khiếu nại hành vi, quyết định quản lý, giáo dục phạm nhân của người được giao quản lý, giáo dục phạm nhân;
- (3) Khiếu nại hành vi, quyết định của Kiểm tra viên, Kiểm sát viên, Phó Viện trưởng Viện kiểm sát cấp mình; hành vi, quyết định của Viện trưởng Viện kiểm sát cấp dưới thuộc thẩm quyền; kết quả giải quyết khiếu nại của Viện kiểm sát cấp dưới thuộc thẩm quyền trong kiểm sát việc tạm giữ, tạm giam và thi hành án hình sự.

Đơn vị Kiểm sát thi hành án dân sự: có nhiệm vụ chủ trì, phối hợp với đơn vị Thanh tra - khiếu tố tham mưu giúp Viện trưởng Viện kiểm sát giải quyết

- (1) Các khiếu nại hành vi, quyết định của Kiểm tra viên, Kiểm sát viên, Phó Viện trưởng Viện kiểm sát cấp mình;
- (2) Hành vi, quyết định của Viện trưởng Viện kiểm sát cấp dưới thuộc thẩm quyền;
- (3) Kết quả giải quyết khiếu nại của Viện kiểm sát cấp dưới thuộc thẩm quyền trong kiểm sát thi hành án dân sự, thi hành án hành chính.

Các đơn vị nghiệp vụ khác có nhiệm vụ chủ trì, phối hợp với đơn vị Thanh tra - Khiếu tố tham mưu giúp Viện trưởng Viện kiểm sát giải quyết các khiếu nại thuộc thẩm quyền của Viện kiểm sát cấp mình, bao gồm:

- (1) Khiếu nại hành vi, quyết định tố tụng của Kiểm tra viên, Kiểm sát viên, Phó Viện trưởng Viện kiểm sát cấp mình trong thực hành quyền công tố, kiểm sát hoạt động tư pháp.
- (2) Khiếu nại hành vi, quyết định tố tụng của Cơ quan điều tra cùng cấp, cơ quan được giao nhiệm vụ tiến hành một số hoạt động điều tra trong việc giữ người trong trường hợp khẩn cấp, bắt, tạm giữ, tạm giam.
- (3) Khiếu nại hành vi, quyết định tố tụng của Thủ trưởng Cơ quan điều tra cùng cấp, cấp trưởng cơ quan được giao nhiệm vụ tiến hành một số hoạt động điều tra và các quyết định tố tụng của Cơ quan điều tra cùng cấp đã được Viện kiểm sát phê chuẩn;
- (4) Khiếu nại kết quả giải quyết của Thủ trưởng Cơ quan điều tra cùng cấp đối với khiếu nại hành vi, quyết định tố tụng của cán bộ điều tra, Điều tra viên, Phó Thủ trưởng Cơ quan điều tra;

(5) Khiếu nại kết quả giải quyết của cấp trưởng cơ quan được giao nhiệm vụ tiến hành một số hoạt động điều tra đối với khiếu nại quyết định, hành vi tố tụng của của cấp phó, cán bộ điều tra.

Trách nhiệm phối hợp trong giải quyết khiếu nại: Theo đề nghị của đơn vị chủ trì giải quyết khiếu nại, các đơn vị nghiệp vụ liên quan và Viện kiểm sát cấp dưới có nhiệm vụ: Cung cấp hồ sơ, tài liệu liên quan đến nội dung khiếu nại; giải trình bằng văn bản với người có thẩm quyền giải quyết về hành vi, quyết định bị khiếu nại; trường hợp Viện kiểm sát cấp dưới hoặc cơ quan có thẩm quyền khác giải trình, *thì các đơn vị nghiệp vụ liên quan có ý kiến bằng văn bản đối với việc giải trình*; tham gia xác minh nội dung khiếu nại; thẩm định nội dung khiếu nại và chứng cứ, tài liệu liên quan đến nội dung khiếu nại; phối hợp thực hiện các thủ tục khác của việc giải quyết khiếu nại.

Các đơn vị chủ trì giải quyết khiếu nại có trách nhiệm thông báo việc thụ lý và kết quả giải quyết khiếu nại về đơn vị Thanh tra - Khiếu tố để theo dõi, tổng hợp chung.

II. THỰC TRẠNG CÔNG TÁC GIẢI QUYẾT ĐƠN THUỘC THẨM QUYỀN TRONG THỜI GIAN TỪ NGÀY 01/12/2016 - 31/5/2021

1. Đơn khiếu nại thuộc thẩm quyền giải quyết của Viện kiểm sát 02 cấp trong thời gian qua và kết quả giải quyết

Trong thời gian từ năm 2017 đến 30/5/2021, Viện KSND hai cấp đã thụ lý giải quyết 97 đơn khiếu nại thuộc thẩm quyền, trong đó cấp tỉnh 12 đơn, cấp huyện 85 đơn. Hầu hết các đơn khiếu nại đều phát sinh trên lĩnh vực hình sự và tập trung vào các nội dung như: Khiếu nại quyết định không khởi tố vụ án hình sự, khiếu nại việc khởi tố bị can không đúng pháp luật, khiếu nại việc bỏ lọt tội phạm, khiếu nại việc thu thập chứng cứ không đúng trình tự thủ tục luật định; khiếu nại quyết định giải quyết khiếu nại của Thủ trưởng Cơ quan điều tra, khiếu nại quyết định giải quyết khiếu nại lần thứ nhất của Viện trưởng Viện KSND cấp huyện.

Kết quả giải quyết của Viện kiểm sát cấp huyện đều bác khiếu nại của đương sự vì cho rằng khiếu nại không có căn cứ.

Đối với Viện KSND cấp tỉnh đã ban hành giải quyết khiếu nại 09 đơn theo hướng bác khiếu nại của đương sự, ban hành quyết định đình chỉ việc giải quyết 03 đơn.

2. Những kết quả đạt được

Các đơn vị có sự quan tâm đúng mức đến công tác giải quyết đơn thuộc thẩm quyền, khi phát sinh đơn khiếu nại đã phân công Kiểm sát viên tiến hành

phân loại, kiểm tra điều kiện thụ lý nếu đủ điều kiện thì tiến hành làm các thủ tục để thụ lý, giải quyết đúng theo quy định, không có việc tránh né trong quá trình giải quyết khiếu nại của công dân.

Quá trình giải quyết đã tuân thủ đúng thời hạn, tiến hành các bước như thu thập hồ sơ, thông tin, tài liệu chứng cứ có liên quan để phục vụ cho việc nghiên cứu, đánh giá là căn cứ cho việc giải quyết khiếu nại; tiến hành xác minh, làm việc với người khiếu nại; thực hiện việc báo cáo kết quả xác minh và tham mưu Viện trưởng ban hành quyết định giải quyết khiếu nại đúng theo quy định.

Nhiều đơn vị, nhất là cấp tỉnh đã chú trọng đúng mức đến công tác đối thoại với người khiếu nại. Tại buổi đối thoại, lãnh đạo đơn vị đã chủ động, phân tích quy định của pháp luật đối chiếu với sự việc xảy ra để định hướng người khiếu nại thực hiện quyền khiếu nại và quyền rút quyết định khiếu nại phù hợp, nhờ vậy thông qua đối thoại đã có 03 trường hợp rút đơn khiếu nại giúp cho việc giải quyết vụ án được thuận lợi, có lý, có tình, không xảy ra việc khiếu nại kéo dài, khiếu nại vượt cấp.

Hầu hết các quyết định giải quyết khiếu nại đều được ban hành đảm bảo hình thức và đầy đủ nội dung theo quy định, phân tích kết quả nghiên cứu, nhận định, từ đó đưa ra quan điểm của cơ quan giải quyết khiếu nại và khẳng định khiếu nại có căn cứ hoặc không có căn cứ để bác bỏ hoặc chấp nhận khiếu nại của đương sự. Các quyết định giải quyết khiếu nại đều thể hiện quyết định có hiệu lực pháp luật hoặc được quyền khiếu nại tiếp theo để giúp cho người khiếu nại hiểu rõ và thực hiện đúng quyền của mình.

3. Một số hạn chế, thiếu sót

Quá trình giải quyết khiếu nại do có sự nhận thức pháp luật chưa đúng, có trường hợp còn quá tin tưởng vào kết quả thống nhất của cuộc họp ba ngành nên đã không nghiên cứu kỹ nội dung khiếu nại, không thu thập thêm tài liệu chứng cứ để đánh giá làm cơ sở cho việc giải quyết nên đã ban hành quyết định giải quyết bác khiếu nại không đúng pháp luật dẫn đến bị cấp trên hủy. Trong thời gian qua, thông qua công tác kiểm tra quyết định giải quyết khiếu nại có hiệu lực pháp luật, Viện KSND tỉnh Bình Định đã hủy 03 quyết định giải quyết khiếu nại của Viện KSND cấp huyện.

Có trường hợp việc xác định thẩm quyền còn nhầm lẫn nên cấp huyện giải quyết khiếu nại thuộc thẩm quyền của cấp trên dẫn đến phải rút quyết định và chuyển hồ sơ đến Viện kiểm sát có thẩm quyền để giải quyết.

Việc ban hành giải quyết khiếu nại trong một số trường hợp còn quá sơ sài, không nêu rõ kết quả nghiên cứu, không phân tích lập luận để đưa ra quan điểm bác bỏ hay chấp nhận việc khiếu nại của đương sự mà chỉ nêu việc khiếu nại là không có căn cứ, đơn cử như sau: Quyết định giải quyết khiếu nại số 19/QĐ-VKS ngày 27/6/2020 của Viện KSND huyện A trong phần nhận định chỉ thể hiện: “Quyết định giải quyết khiếu nại số 09/QĐ-CQĐT ngày 16/6/2020 của Cơ quan CSĐT Công an huyện A đối với khiếu nại của bà Trần Thị T là đúng pháp luật. Hoặc Quyết định giải quyết khiếu nại số 24/QĐ-VKS ngày 24/6/2020 của Viện KSND huyện H trong phần nhận thấy cũng chỉ nêu quyết định giải quyết khiếu nại của Cơ quan CSĐT Công an huyện H là có căn cứ mà không phân tích, lập luận, đánh giá để đưa ra nhận định. Việc ban hành quyết định quá sơ sài, không nói rõ lý do vì sao khiếu nại không được chấp nhận sẽ dẫn đến khi đọc quyết định giải quyết khiếu nại, người khiếu nại không thể biết được vì sao khiếu nại của mình là không có căn cứ, từ đó dẫn đến khiếu nại vượt cấp, đồng thời nếu các đối tượng khác tiếp cận được nội dung của quyết định giải quyết khiếu nại thì sẽ có sự nhìn nhận, đánh giá không tốt làm ảnh hưởng đến uy tín của ngành KSND.

Việc lập hồ sơ giải quyết khiếu nại trong những trường hợp do đơn vị nghiệp vụ chủ trì có lúc còn chưa đầy đủ theo quy định của Quy chế 51 và Quyết định 546/QĐ-VKSTC ngày 03/12/2018 của Viện trưởng Viện KSND tối cao như: thiếu văn bản giải trình của người bị khiếu nại, bản sao các tài liệu thu thập dùng làm căn cứ cho việc giải quyết khiếu nại, thông báo thụ lý giải quyết khiếu nại cho người khiếu nại.

4. Nguyên nhân của những hạn chế

Công tác giải quyết khiếu nại chỉ đặt ra khi có khiếu nại của đương sự, do vậy hoạt động này không được tiến hành thường xuyên như những khâu công tác khác nên kinh nghiệm của Kiểm sát viên làm công tác này chưa nhiều, từ đó ảnh hưởng đến chất lượng công tác tham mưu giải quyết khiếu nại.

Phần lớn các nội dung khiếu nại chủ yếu phát sinh trong tố tụng hình sự như: khiếu nại quyết định không khởi tố vụ án, khiếu nại quyết định khởi tố bị can, khiếu nại việc thu thập chứng cứ... Trong khi các nội dung này đã được xem xét đánh giá trong quá trình kiểm sát tin báo, có nhiều trường hợp đã được ba ngành hợp thống nhất vì thế khi có khiếu nại thì người giải quyết khiếu nại chủ yếu căn cứ vào quan điểm trước đó để giải quyết mà chưa có sự đầu tư nghiên cứu lại một cách thấu đáo để xem xét giải quyết phù hợp, vì vậy đã dẫn đến việc giải quyết không đúng nên bị cấp trên hủy kết quả giải quyết.

Trách nhiệm của lãnh đạo và Kiểm sát viên được phân công giải quyết trong một số trường hợp còn chưa cao nên dẫn đến việc ban hành quyết định chưa chính xác, không đầy đủ yêu cầu theo quy định của pháp luật.

Công tác phối hợp giữa các đơn vị nghiệp vụ và Thanh tra khiếu tố trong công tác giải quyết khiếu nại còn chưa đúng mức, có trường hợp chưa xác định được trường hợp nào thì đơn vị nào chủ trì, trách nhiệm của đơn vị chủ trì phải làm những nhiệm vụ gì, do vậy việc lập hồ sơ giải quyết có trường hợp còn chưa đúng, chưa đầy đủ theo quy định.

III. NHỮNG GIẢI PHÁP NHẪM NÂNG CAO CÔNG TÁC GIẢI QUYẾT KHIẾU NẠI TRONG THỜI GIAN ĐẾN

1. Tăng cường sự quan tâm chỉ đạo, lãnh đạo của Lãnh đạo Viện

Lãnh đạo Viện cần quan tâm hơn nữa đến công tác giải quyết khiếu nại thuộc thẩm quyền của Viện KSND, khi phát sinh đơn khiếu nại cần tăng cường chỉ đạo, kiểm tra, theo dõi tiến độ tham mưu giải quyết, yêu cầu Kiểm sát viên báo cáo kết quả giải quyết kịp thời theo đúng thời hạn quy định. Cần xem xét, phân tích, đánh giá việc khiếu nại có cơ sở hay không? Không nên có tư tưởng bảo thủ theo quan điểm mà trước đó đã được nêu ra khi thực hành quyền công tố đối với vụ án.

Quá trình ký quyết định giải quyết khiếu nại cần kiểm tra cẩn thận, trường hợp phát hiện quyết định giải quyết khiếu nại chưa đảm bảo hình thức, không đầy đủ nội dung, không phân tích, lập luận để chấp nhận hay bác bỏ thì phải yêu cầu Kiểm sát viên chỉnh sửa nghiêm túc mới được ban hành.

Lãnh đạo đơn vị cần quan tâm, coi trọng công tác giải quyết khiếu nại tố cáo để đề ra biện pháp lãnh đạo hiệu quả, thường xuyên động viên, khuyến khích cán bộ làm công tác này để giúp họ an tâm, cống hiến.

2. Đề cao tinh thần trách nhiệm của Kiểm sát viên

Kiểm sát viên được phân công tham mưu trong công tác giải quyết khiếu nại phải đề cao trách nhiệm cá nhân trong công tác giải quyết khiếu nại; cần có nhận thức đúng mức về tầm quan trọng của công tác này cũng như tác hại của việc ban hành quyết định giải quyết không đúng nội dung hoặc hình thức. Từ việc đề cao tinh thần trách nhiệm và sự nhận thức đúng sẽ giúp cho Kiểm sát viên sẽ thận trọng trong quá trình thu thập tài liệu, nghiên cứu hồ sơ và báo cáo kết quả giải quyết cho lãnh đạo. Thực tiễn cho thấy nếu trong bất kỳ công việc nào chúng ta tâm huyết, đề cao trách nhiệm cá nhân, tận tụy, vô tư, công tâm khách quan trong công việc thì kết quả mang lại sẽ có chất lượng, ngược lại nếu

chúng ta thực hiện nhiệm vụ một cách tắc trách, thiếu thận trọng, không kiểm tra kỹ thì sẽ dễ xảy ra sai sót, thậm chí là những sai sót không đáng có.

3. Cần có sự nhận thức đầy đủ, đúng pháp luật về thẩm quyền, quy trình, nội dung giải quyết

Như đã đề cập ở phần trên, công tác giải quyết khiếu nại không phát sinh thường xuyên, do vậy Kiểm sát viên không thường thực hiện các thao tác nghiệp vụ như các lĩnh vực công tác khác. Vì không làm thường xuyên nên nếu trước khi thực hiện chúng ta không nghiên cứu lại các quy định của pháp luật liên quan đến việc giải quyết khiếu nại thì dễ đến sai sót trong việc xác định thẩm quyền, quy trình giải quyết. Do vậy, trước khi tiến hành giải quyết, mỗi Kiểm sát viên cần đọc lại từng điều luật cụ thể để xác định chính xác về thẩm quyền, nghiên cứu kỹ các bước cần phải tiến hành theo đúng quy định tại Quy chế số 51, Quyết định 546/QĐ-VKSTC ngày 03/12/2018 của Viện trưởng Viện KSND tối cao và Thông tư số 02/2018 ngày 05/9/2018 của Liên ngành Trung ương. Đồng thời cần tham khảo Công văn số 355/VKSTC-V12 ngày 25/1/2019 và Công văn số 1066/VKSTC-V12 ngày 22/3/2010 của Viện KSND tối cao về giải đáp vướng mắc trong công tác kiểm sát và giải quyết đơn khiếu nại, tố cáo trong hoạt động tư pháp.

4. Nghiên cứu kỹ nội dung khiếu nại, ý kiến trình bày của người khiếu nại và giải trình của người bị khiếu nại

Quá trình tiếp nhận, xử lý đơn, Kiểm sát viên được phân công phải đọc, nghiên cứu kỹ nội dung đơn công dân trình bày để nắm rõ nội dung khiếu nại, nếu chưa hiểu rõ những nội dung trong đơn thì phải trực tiếp làm việc ghi lại toàn bộ nội dung công dân yêu cầu. Sau khi đã rõ các nội dung, Kiểm sát viên đề xuất việc phân loại đơn để trình Lãnh đạo Viện chỉ đạo phối hợp với phòng nghiệp vụ có liên quan giải quyết.

Kiểm sát viên phải có văn bản yêu cầu các đơn vị đã giải quyết trước đó cung cấp hồ sơ cùng các tài liệu có liên quan đến việc giải quyết khiếu nại của công dân, xác minh những nội dung liên quan để làm rõ và có căn cứ việc giải quyết.

5. Chú trọng đúng mức đến công tác đối thoại, giải thích pháp luật trong giải quyết khiếu nại

Trong quá trình giải quyết đơn khiếu nại thuộc thẩm quyền, cần hết sức coi trọng công tác đối thoại, nhất là phải đảm bảo thành phần tham gia đối thoại, KSV được phân công thụ lý giải quyết đơn cần nắm chắc các quy định pháp luật có liên quan và nội dung khiếu nại để giải thích cho người khiếu nại hiểu rõ

được các quy định pháp luật; đồng thời có phương pháp đối thoại mềm dẻo, nhẹ nhàng nhưng cương quyết, có kỹ năng giao tiếp cơ bản để đảm bảo giải quyết triệt để được nội dung khiếu nại, hạn chế việc khiếu nại vượt cấp, nâng cao uy tín của ngành Kiểm sát.

Thực tiễn cho thấy việc tổ chức đối thoại tốt sẽ mang lại hiệu quả rất lớn, sẽ tạo sự thân thiện, gần gũi giữa người khiếu nại với người giải quyết khiếu nại, từ đó định hướng cho việc giải quyết đơn đạt kết quả tốt nhất, nhiều trường hợp, thông qua công tác đối thoại, giải thích pháp luật sẽ làm cho người khiếu nại hiểu rõ hơn vấn đề từ đó họ sẽ rút đơn khiếu nại.

6. Đề cao tinh thần phối hợp trong công tác giải quyết đơn khiếu nại

Do công tác giải quyết khiếu nại thường phát sinh ở nhiều lĩnh vực khác nhau như trong tổ tụng hình sự, tổ tụng dân sự, tổ tụng hành chính, quản lý hoạt động tạm giữ, tạm giam...Do vậy, giữa bộ phận làm công tác tham mưu giải quyết đơn và bộ phận làm công tác nghiệp vụ phải có sự phối hợp chặt chẽ, từng đơn vị, từng bộ phận thực hiện đúng trách nhiệm phối hợp của mình để cùng tham mưu cho lãnh đạo Viện ban hành quyết định giải quyết đạt chất lượng tốt nhất. Tuyệt đối không có tư tưởng ỷ lại, đùn đẩy trách nhiệm cho nhau.

7. Có chính sách phù hợp đối với cán bộ làm công tác giải quyết khiếu nại

Cần có sự lựa chọn người có niềm đam mê trong công tác giải quyết khiếu nại, đủ trình độ, năng lực, kinh nghiệm công tác, nắm vững các quy định của pháp luật, am hiểu tình hình chung; tính tình ôn hòa, không nóng nảy, có khả năng hướng dẫn, giải thích, thuyết phục để công dân hiểu và chấp hành đúng pháp luật; cần nâng cao tinh thần trách nhiệm, trình độ chuyên môn nghiệp vụ, nắm vững các quy định của pháp luật, chú trọng nâng cao khả năng hướng dẫn, giải thích thuyết phục để công dân hiểu và chấp hành đúng pháp luật.

Chú trọng đúng mức đến việc thực hiện chính sách cán bộ đối với công tác này bằng những quy định cụ thể như nếu hoàn thành tốt nhiệm vụ thì có sự ưu tiên nhất định trong công tác thi đua - khen thưởng, quy hoạch, đề bạt, bổ nhiệm cán bộ, cử dự thi Kiểm tra viên, Kiểm sát viên. Đồng thời quy định làm việc có thời hạn không quá 05 năm, nếu hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ thì được điều động sang vị trí công tác khác theo nguyện vọng và sở trường của cá nhân nhằm giúp cán bộ làm trên lĩnh vực này an tâm, nỗ lực phấn đấu và cống hiến.

8. Tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra và thông báo rút kinh nghiệm

Viện KSND cấp trên cần tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra trong công tác kiểm sát nói chung và công tác giải quyết đơn thuộc thẩm quyền nói riêng để qua đó phát hiện sai sót, chấn chỉnh yêu cầu khắc phục kịp thời nhằm đưa công tác này ngày càng bài bản, chất lượng và chu đáo hơn.

Thanh tra - Khiếu tố và các phòng nghiệp vụ cần tăng cường hơn nữa việc theo dõi công tác giải quyết khiếu nại của Viện KSND cấp huyện để phát hiện kịp thời những thiếu sót trong việc ban hành quyết định giải quyết khiếu nại để thông báo rút kinh nghiệm kịp thời.

KẾT LUẬN

Trong những năm qua, công tác giải quyết đơn khiếu nại trong hoạt động tư pháp thuộc thẩm quyền của ngành Kiểm sát tiếp tục được quan tâm, Viện KSND tối cao đã ban hành nhiều văn bản để hướng dẫn tổ chức thực hiện như: Quy chế số 51/QĐ-VKSTC-V12 ngày 02/02/2016, Quyết định 546/QĐ-VKSTC ngày 03/12/2018 của Viện trưởng Viện KSND tối cao về quy trình giải quyết khiếu nại và các giải đáp nghiệp vụ trong công tác giải quyết khiếu nại...

Viện KSND hai cấp của tỉnh Bình Định đã quán triệt đầy đủ các quy định của pháp luật và quy định của Ngành về công tác này đến toàn thể cán bộ, Kiểm sát viên để áp dụng vào thực tiễn công tác; thực hiện việc phân công cán bộ hợp lý, quan tâm đến chính sách cán bộ nhằm từng bước nâng cao hiệu quả công tác.

Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả tích cực, công tác này vẫn còn một số hạn chế cần được nghiên cứu, phân tích trên cơ sở đó đề ra những giải pháp phù hợp nhằm nâng cao hiệu quả công tác này trong thời gian tới. Với ý nghĩa đó, chuyên đề đã nêu một cách khái quát quy định của pháp luật về thẩm quyền, thời hạn giải quyết đơn khiếu nại thuộc thẩm quyền của Viện kiểm sát; chỉ ra các căn cứ pháp lý cụ thể theo từng lĩnh vực để thuận tiện cho việc nghiên cứu, áp dụng trong thực tiễn; nêu lên hướng giải quyết trong những trường hợp còn vướng mắc hoặc có sự nhận thức khác nhau. Bên cạnh đó chuyên đề còn phân tích làm rõ các bước trong quá trình giải quyết khiếu nại; trách nhiệm của từng bộ phận, từng đơn vị nghiệp vụ trong công tác tham mưu cho lãnh đạo Viện ban hành quyết định giải quyết khiếu nại. Ngoài ra, qua nghiên cứu thực trạng công tác giải quyết khiếu nại thuộc thẩm quyền của Viện kiểm sát trong thời gian qua, chuyên đề đã nêu lên những kết quả đạt được, đồng thời chỉ ra những hạn chế cụ thể trong từng quyết định giải quyết khiếu nại.

Trên cơ sở thực tiễn và kinh nghiệm rút ra qua công tác giải quyết khiếu nại trong thời gian qua, chuyên đề đã nêu lên những giải pháp nhằm nâng cao chất lượng, hiệu quả của công tác này trong thời gian tới như: tăng cường sự quan tâm chỉ đạo của Lãnh đạo Viện; đề cao tinh thần trách nhiệm của Kiểm sát viên; chú trọng đúng mức đến công tác đối thoại, giải thích pháp luật trong giải quyết khiếu nại; có chính sách phù hợp đối với cán bộ làm công tác giải quyết khiếu nại...

Mặc dù đã có sự cố gắng nhưng khả năng còn hạn chế, việc nghiên cứu thực trạng chỉ căn cứ vào quyết định giải quyết mà không tiếp cận hồ sơ nên việc đánh giá còn chưa toàn diện, do vậy chuyên đề còn những hạn chế nhất định. Rất mong sự đóng góp của Quý đồng nghiệp để việc xây dựng chuyên đề lần sau được hoàn thiện hơn.

